

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania U. S.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.
o waloryzację świadczenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 22 lipca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od postanowienia Sądu Apelacyjnego
w (...)
z dnia 28 marca 2013 r., sygn. akt III AUz (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 marca 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił zażalenie U. S. na postanowienie z dnia 22 listopada 2012 r., którym Sąd Okręgowy w S. odrzucił jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 5 marca 2011 r. w przedmiocie waloryzacji przysługującego ubezpieczonej świadczenia.

W skardze kasacyjnej od powyższego postanowienia wnioskodawczyni zarzuciła naruszenie art. 477⁹ § 3 k.p.c., przez jego wadliwe zastosowanie wyrażające się w przyjęciu, że przekroczenie terminu na złożenie odwołania od decyzji uzasadnia jego oddalenie bez względu na okoliczności sprawy, w szczególności przyczyny opóźnienia wynikające z właściwości ubezpieczonej.

Wskazując na powyższy zarzut skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz poprzedzającego go postanowienia Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono, poprzez powołanie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego polegającego na konieczności ustalenia sposobu rozumienia terminu „nadmierne przekroczenie terminu”, a w szczególności tego, czy przydanie opóźnieniu cechy „nadmierności” może opierać się wyłącznie na kryterium czasowym. W ocenie skarżącej, rozstrzygnięcie tej kwestii pozwoli na uniknięcie rozbieżności w orzecznictwie i próby wyznaczenia w nim określonej granicy czasowej, po której - bez względu na okoliczności sprawy - będzie uznawane za nadmierne. W tym zakresie skarżąca wskazała na wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 1969 r., II CR 168/69 z tezą odnoszącą się do art. 117 § 3 k.c. oraz z dnia 29 września 1999 r., II UKN 490/99, którego teza odnosi się do art. 477⁹ § 3 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym,

których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Skarżąca nie odnosi się do tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, gdyż - poprzestając na sformułowaniu wątpliwości - nie tylko nie przeprowadza żadnego wywodu prawnego dla wykazania, że wątpliwość ta faktycznie istnieje i uzasadnia zaangażowanie Sądu Najwyższego, ale nawet nie precyzuje, czy miałyby ona dotyczyć terminu przedawnienia z nieznajdującego w sprawie zastosowania i niepowołanego w podstawach kasacyjnych art. 117 § 3 k.c., czy też terminu przewidzianego w art. 477⁹ § 3 k.p.c. Nawet przyjmując, że skarżącej chodzi o ten ostatni przepis, to jego treść jest jasna. Jednoznacznie wymaga on bowiem kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek, po pierwsze - przekroczenie terminu we wniesieniu odwołania nie może być nadmierne, a więc niewątpliwie oparte na „kryterium czasowym” oraz po drugie - musi nastąpić z przyczyn niezależnych od odwołującego. Do kwestii nadmierności opóźnienia niejednokrotnie odnosił się Sąd Najwyższy, przyjmując, że występuje ono, gdy wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego nastąpiło po upływie osiemnastu miesięcy od doręczenia jej odpisu (postanowienie z dnia 29 września

1999 r., II UKN 490/99), albo po upływie trzynastu miesięcy od dnia wydania decyzji (postanowienie z dnia 18 grudnia 1998 r., II UKN 561/98), albo po upływie sześciu miesięcy od dnia doręczenia decyzji organu rentowego (postanowienie z dnia 22 kwietnia 1997 r., II UKN 61/97). Taka ocena została zaaprobowana, między innymi, w wyrokach z dnia 8 czerwca 2004 r., III UK 45/04 (LEX nr 585844) oraz z dnia 14 marca 2014 r., II UK 340/13 (LEX nr 1446448).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.